

Национален статистически институт
Ключови показатели за България*

Последни данни: 1 октомври 2013 г.

Следваща актуализация: 30 декември 2013 г.

1. Производство		2010	2011	2012	Март '13	Април '13	Май '13	Юни '13	Юли '13	Август '13
Показател на доверие в промишлеността ^{1.1}	%	-7.2	-4.2	-6.0	-6.4	-7.9	-11.2	-8.7	-8.8	-9.6
Промислено производство ^{1.2}	yoу % ch.	2.1	5.8	-0.3	-3.0	-1.2	-5.3	-4.6	-2.6	
		2010	2011	2012	I тр. '12	II тр. '12	III тр. '12	IV тр. '12	I тр. '13	II тр. '13
Брутен вътрешен продукт ^{1.3}	yoу % ch.	0.4	1.8	0.8	1.2	0.8	0.7	0.6	0.4	0.2
2. Индивидуално потребление		2010	2011	2012	I тр. '12	II тр. '12	III тр. '12	IV тр. '12	I тр. '13	II тр. '13
Показател на доверие на потребителите ^{2.1}	%	-46.2	-41.0	42.9	-45.8	-38.0	-42.3	-40.0	-37.7	-39.8
		2010	2011	2012	Март '13	Април '13	Май '13	Юни '13	Юли '13	Август '13
Оборот в търговията на дребно ^{2.2}	yoу % ch.	-8.4	0.7	-2.4	-1.6	3.1	1.5	0.6	4.3	
		2010	2011	2012	I тр. '12	II тр. '12	III тр. '12	IV тр. '12	I тр. '13	II тр. '13
Индивидуално крайно потребление ^{2.3}	yoу % ch.	0.6	1.7	2.0	3.3	2.5	2.0	0.2	-1.0	-1.3
3. Инвестиции		2010	2011	2012	I тр. '12	II тр. '12	III тр. '12	IV тр. '12	I тр. '13	II тр. '13
Използване на оборудването в промишлеността ^{3.1}	%	69.5	70.9	70.5	69.9	71.3	69.5	71.4	68.0	69.5
Бруто образуване в основен капитал ^{3.2}	yoу % ch.	-18.3	-6.5	0.8	0.3	0.8	-0.7	3.1	5.0	1.4
Изменение на запасите ^{3.3}	% от БВП	0.1	0.4	2.4	4.5	3.4	1.1	1.4	-0.7	0.8
4. Пазар на труда		2010	2011	2012	I тр. '12	II тр. '12	III тр. '12	IV тр. '12	I тр. '13	II тр. '13
Коефициент на безработица ^{4.1}	%	10.2	11.3	12.3	12.9	12.3	11.5	12.4	13.8	12.9
Заети лица ^{4.2}	yoу % ch.	-6.2	-2.9	-1.1	-1.8	-1.1	-0.6	-0.7	0.1	0.8
Разходи за труд ^{4.3}	yoу % ch.	7.5	7.6	7.5	7.1	7.3	7.9	7.5	4.7	3.4
		2010	2011	2012	Март '13	Април '13	Май '13	Юни '13	Юли '13	Август '13
Недостиг на работна сила в промишлеността ^{4.4}	%	6.5	7.5	8.7	7.7	8.8	8.2	7.5	8.5	8.4
Заплати ^{4.5}	yoу % ch.	6.4	5.8	13.3	3.6	4.5	3.4	3.3		
5. Международни трансакции		2010	2011	2012	Март '13	Април '13	Май '13	Юни '13	Юли '13	Август '13
Поръчки от чужбина в промишлеността ^{5.1}	баланс	-43.5	-40.6	-46.5	-53.6	-57.4	-55.7	-54.1	-50.2	-50.4
Износ на стоки ^{5.2}	млн. евро	15561.2	20264.3	20770.2	1788.3	1972.4	1695.6	1760.4	2031.4	
Внос на стоки ^{5.3}	млн. евро	-18324.8	-22420.4	-24230.4	-1882.8	-2139.5	-2013.6	-2068.4	-2257.5	
Търговско салдо ^{5.4}	млн. евро	-2763.7	-2156.1	-3460.3	-94.5	-167.2	-318.0	-307.9	-226.1	
Текуща сметка ^{5.5}	млн. евро	-533.1	33.2	-520.8	103.0	455.3	-138.1	199.8	245.8	
Преки инвестиции (нето) ^{5.6}	млн. евро	977.3	1212.7	1209.0	183.1	-99.1	109.0	167.6	104.8	
Порфейлни инвестиции (нето) ^{5.7}	млн. евро	-635.4	-357.4	-898.4	26.4	-44.8	-20.1	-141.8	-173.5	
		2010	2011	2012	I тр. '12	II тр. '12	III тр. '12	IV тр. '12	I тр. '13	II тр. '13
Износ на стоки и услуги ^{5.8}	yoу % ch.	14.7	12.3	-0.4	-3.3	3.2	-0.6	-1.5	10.8	4.5
Внос на стоки и услуги ^{5.9}	yoу % ch.	2.4	8.8	3.7	2.5	9.6	2.6	-0.4	5.6	2.0
6. Цени		2010	2011	2012	Март '13	Април '13	Май '13	Юни '13	Юли '13	Август '13
ХИПЦ ^{6.1}	yoу % ch.	3.0	3.4	2.4	1.6	0.9	1.0	1.2	0.0	-0.7
Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост) ^{6.2}	yoу % ch.	7.2	8.6	5.3	0.6	-1.4	-0.7	0.0	-1.8	
Очаквания за продажните цени в промишлеността ^{6.3}	баланс	5.5	8.8	9.7	2.6	1.1	2.6	0.3	-1.8	-2.8
Очаквания за продажните цени в търговията на дребно ^{6.4}	баланс	5.4	4.7	5.3	3.0	-4.3	1.6	0.3	-2.8	-3.0
7. Парични и финансови показатели		2010	2011	2012	Март '13	Април '13	Май '13	Юни '13	Юли '13	Август '13
СОФИБОР (тримесечен) ^{7.1}	индекс	4.12	3.76	2.25	1.23	1.22	1.21	1.20	1.18	1.09
МЗ ^{7.2}	yoу % ch.	6.4	12.2	8.4	8.9	7.4	7.5	7.7	6.4	
Вземания по кредити на нефинансови предприятия и домакинства ^{7.3}	yoу % ch.	1.2	3.2	2.8	2.3	2.4	1.6	1.0	0.7	
Обменен курс USD/BGN ^{7.4}	стойност	1.48	1.41	1.52	1.51	1.50	1.51	1.48	1.50	1.47
Номинален ефективен валутен курс ^{7.5}	индекс	130.5	132.1	131.0	131.3	131.4	131.4	132.4	132.4	

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

* Ключовите индикатори се разработват в съответствие със системата от показатели за еврозоната. Аналитичният материал се актуализира тримесечно. Източник на данните са статистически изследвания на НСИ и данни на БНБ.

Коментар

1. Производство

По данни от бизнес анкетите на НСИ през септември 2013 г. **показателят на доверие в промишлеността** се повишава с 1.0 пункта в сравнение с август, което се дължи на по-благоприятните очаквания на мениджърите за производствената активност през следващите три месеца.

През юли 2013 г. календарно изгладеният **индекс на промишленото производство** регистрира спад от 2.6% спрямо съответния месец на 2012 година (по предварителни данни). Намаление е отчетено в добивната промишленост - с 15.9%, и в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - със 7.7%, докато в преработващата промишленост е регистриран ръст от 1.2%.

По предварителни данни **брутният вътрешен продукт (БВП)** през второто тримесечие на 2013 г. възлиза на 19 398 млн. лв. по текущи цени, като на човек от населението се падат 2 666 лева. При среден за тримесечието валутен курс от 1.498526 лв. за 1 щатски долар БВП възлиза на 12 945 млн. долара и съответно на 1 779 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП е 9 918 млн. евро, като на човек от населението се падат 1 363 евро. Сезонно изгладените данни показват растеж от 0.2% на БВП през второто тримесечие на 2013 г. в сравнение със съответното тримесечие на предходната година.

2. Индивидуално потребление

През юли 2013 г. **общият показател на доверие на потребителите** намалява с 2.1 пункта спрямо равнището си отпреди три месеца, което се дължи на пониженото доверие сред населението както в градовете, така и в селата - съответно с 1.5 и 4.0 пункта. Мненията на потребителите за развитието на общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца, както и очакванията им за следващите дванадесет месеца, са по-песимистични спрямо предходното наблюдение.

През юли 2013 г. **оборотът в търговията на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети**, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, е с 4.3% над равнището от същия месец на предходната година. Оборът нараства в търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и

кожени изделия - с 23.1%, в търговията на дребно с разнообразни стоки - с 16.6%, в търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - с 9.0%, в търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 3.2%, в търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 1.6%, и в търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 1.1%. Намаление е регистрирано в търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 0.8%, и в търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 0.4%.

За **индивидуално потребление на населението** през второто тримесечие на 2013 г. се изразходват 73.8% от произведения БВП. Реалното намаление на показателя спрямо съответното тримесечие на 2012 г. е 1.3% (според сезонно изгладените данни).

3. Инвестиции

Средното натоварване на мощностите в промишлеността през юли 2013 г. се увеличава с 1.5 пункта в сравнение с април и достига 69.5%.

Бруто образуването в основен капитал през второто тримесечие на 2013 г. спрямо същия период на предходната година според сезонно изгладените данни се увеличава в реално изражение с 1.4%. Относителният дял на тази категория в БВП е 21.3%.

4. Пазар на труда

През второто тримесечие на 2013 г. **общият брой на заетите лица** (на възраст 15 и повече навършени години) е 2 940.2 хил., а относителният им дял от населението на същата възраст - 47.0%. В сравнение с второто тримесечие на 2012 г. относителният дял на заетите лица се увеличава с 0.8 процентни пункта.

Безработните лица през второто тримесечие на 2013 г. са 437.3 хил., а коефициентът на безработица - 12.9%. В сравнение със същото тримесечие на предходната година броят на безработните се увеличава с 6.8%, а коефициентът на безработица нараства с 0.6 процентни пункта.

Според бизнес анкетите на НСИ през септември 2013 г. 9.2% от промишлените предприятия посочват **недостига на работната сила** като фактор, затрудняващ дейността им.

През юни 2013 г. **средната работна заплата** е 789 лева (по предварителни данни), което е с 1.3% по-малко в сравнение с предходния месец. Спрямо юни 2012 г. ръстът е 3.3%.

5. Международни трансакции

Според оценките на мениджърите от промишлеността през септември 2013 г. в сравнение с август се регистрира намаление на **поръчките от чужбина** с 1.9 пункта.

За периода януари - юли 2013 г. **текущата сметка** е положителна и възлиза на 372.8 млн. евро (0.9% от прогнозния БВП за 2013 г.) при дефицит от 645.9 млн. евро (1.6% от БВП) за януари - юли 2012 година.

Търговското салдо за януари - юли 2013 г. е отрицателно в размер на 1 462.8 млн. евро (3.6% от прогнозния БВП за 2013 г.) при дефицит от 2 346.2 млн. евро (5.9% от БВП) за същия период на 2012 година.

Износът на стоки (FOB) за периода януари - юли 2013 г. е 12 682.3 млн. евро, като нараства с 940.9 млн. евро (8.0%) в сравнение с този за същия период на 2012 година (11 741.5 млн. евро). Износът за януари - юли 2012 г. нараства на годишна база с 1.6%. **Вносът на стоки (FOB)** за периода януари - юли 2013 г. е 14 145.1 млн. евро, като нараства с 57.5 млн. евро (0.4%) спрямо същия период на 2012 година (14 087.6 млн. евро). Ръстът на вноса за януари - юли 2012 г. на годишна база е 11.7%.

Преките инвестиции в чужбина за периода януари - юли 2013 г. са 54.5 млн. евро при 126.6 млн. евро за същия период на 2012 година.

Преките чуждестранни инвестиции в страната за периода януари - юли 2013 г. са 802.5 млн. евро (2% от прогнозния БВП за 2013 г.) при 1 197.9 млн. евро (3% от БВП) за същия период на 2012 година.

За периода януари - юли 2013 г. **портфейлните инвестиции - активи** нарастват с 610.2 млн. евро при намаление от 1.6 млн. евро за същия период на 2012 година. **Портфейлните инвестиции - пасиви** намаляват с 346.7 млн. евро при увеличение от 580.1 млн. евро за същия период на 2012 година.

Външнотърговското салдо от стоки и услуги през второто тримесечие на 2013 г. е отрицателно. **Вносът и износът на стоки и услуги** отбелязват ръст съответно от 2.0 и 4.5% спрямо съответното тримесечие на предходната година.

6. Цени

През август 2013 г. **хармонизираният индекс на потребителските цени** намалява с 0.7% в сравнение със същия месец на 2012 година. Най-голямо увеличение на цените е регистрирано в групата „Ресторанти и хотели” - с 4.4%.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през юли 2013 г. спада с 1.8% в сравнение със същия месец на 2012 година. Цените не се променят в преработващата промишленост, докато намаление е отчетено в добивната промишленост - с 12.2%, и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 4.4%.

По данни от конюнктурната анкета през септември 2013 г. по-голямата част от промишлените предприемачи не предвиждат промяна в равнището на **продажните цени** през следващите три месеца.

7. Парични и финансови показатели

През август 2013 г. **тримесечният индекс на междубанковия пазар СОФИБОР** намалява от 1.18 на 1.09% в сравнение с предходния месец при стойност 1.69% през август 2012 година.

През юли 2013 г. годишният прираст на широките пари (**агрегат М3**) е 6.4% при 7.7% през юни 2013 година. В края на юли т.г. те са 63.775 млрд. лева (79.5% от прогнозния БВП за 2013 г.) при 62.987 млрд. лв. към юни 2013 година (78.5% от БВП).

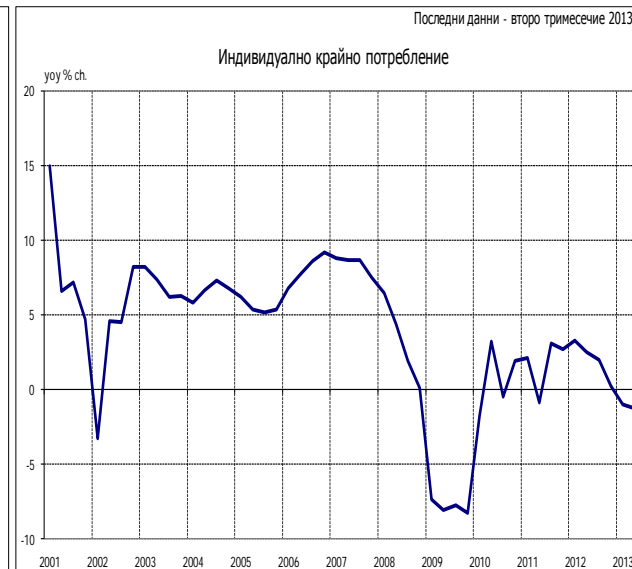
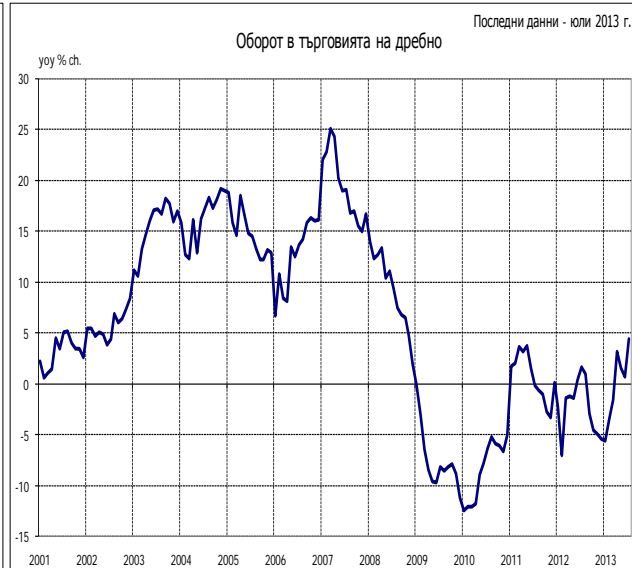
Обемът на **вземанията по кредити на нефинансови предприятия и домакинства и НТООД** през юли 2013 г. възлиза на 53.606 млрд. лева (66.8% от прогнозния БВП за 2013 г.). Кредитите за „Нефинансови предприятия” се повишават с 1.4% на годишна база през юли т.г. (2% ръст през юни 2013 г.) и в края на месеца достигат 34.991 млрд. лева (43.6% от БВП). Кредитите за „Домакинства и НТООД” са 18.615 млрд. лева (23.2% от БВП) в края на юли 2013 година.

През август 2013 г. **обменният курс на лева спрямо долара** намалява в сравнение с предходния месец - от 1.50 на 1.47.

1. ПРОИЗВОДСТВО

2. ИНДИВИДУАЛНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

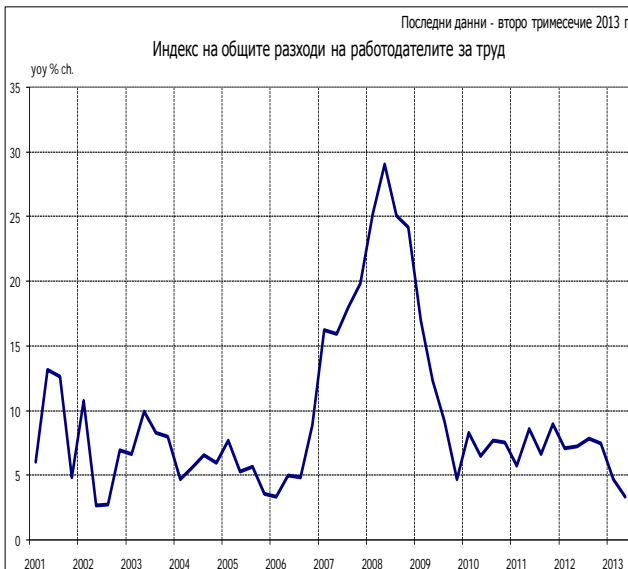
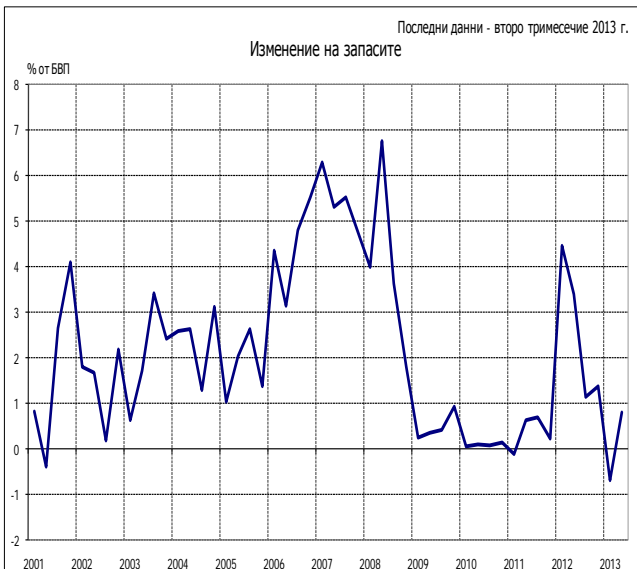
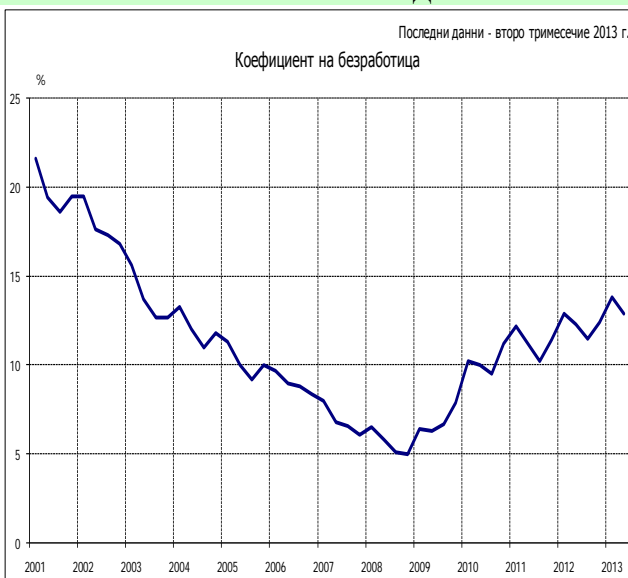

Забележка: уоу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

3. ИНВЕСТИЦИИ

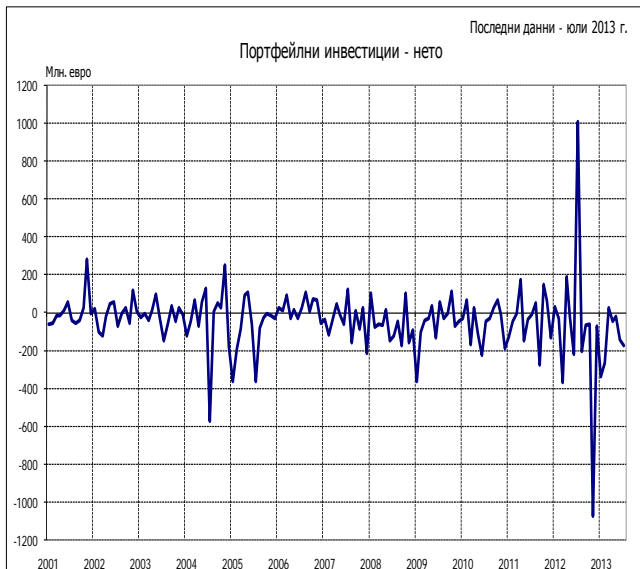
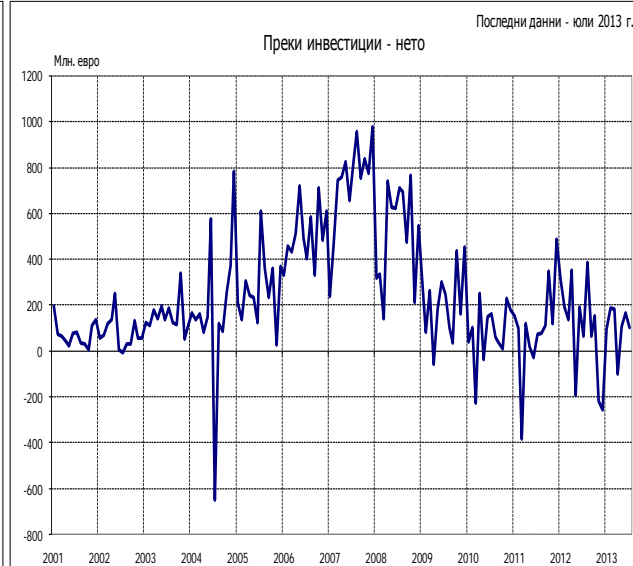
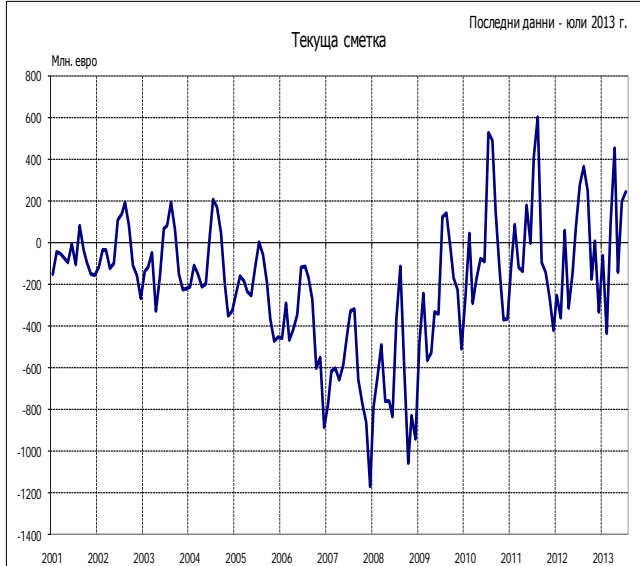
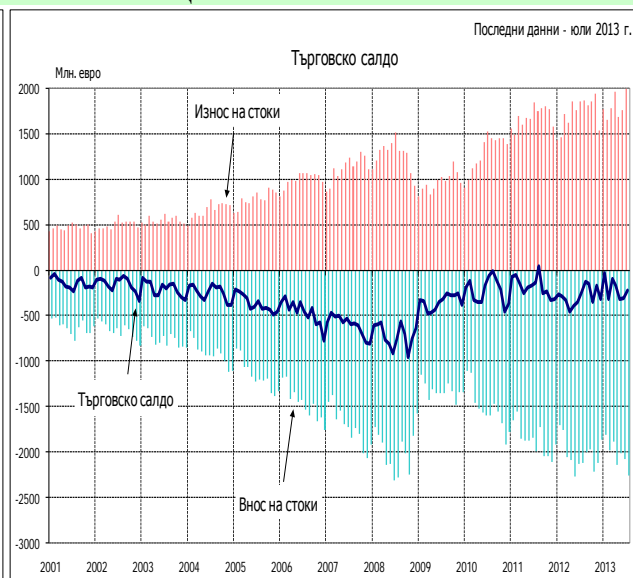
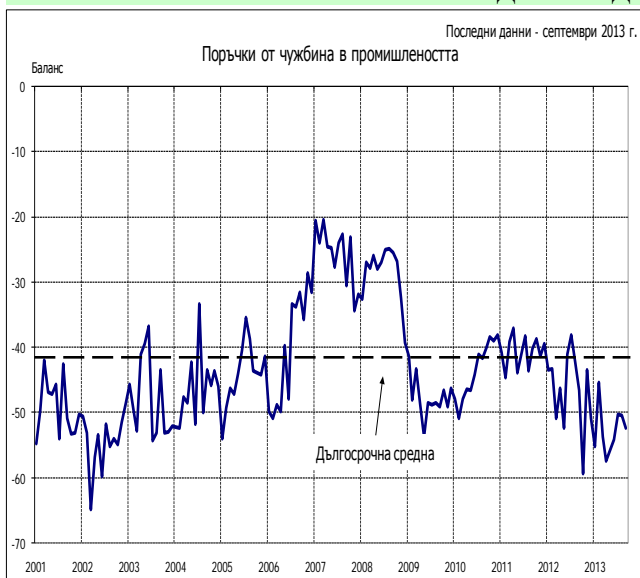
4. ПАЗАР НА ТРУДА

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

5. МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСАКЦИИ

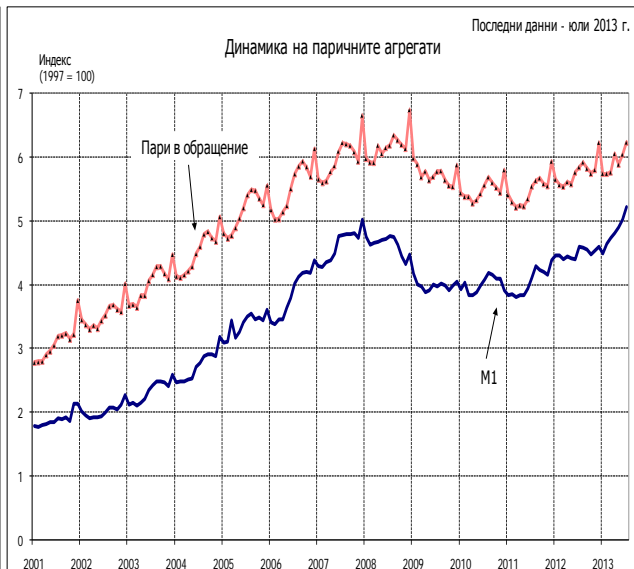
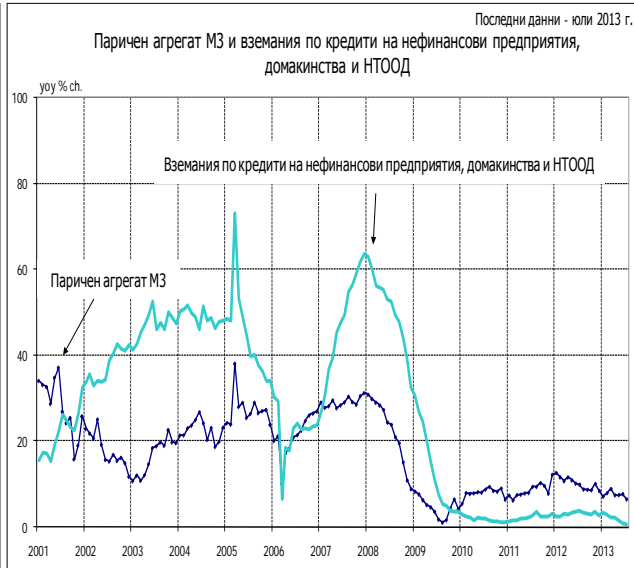
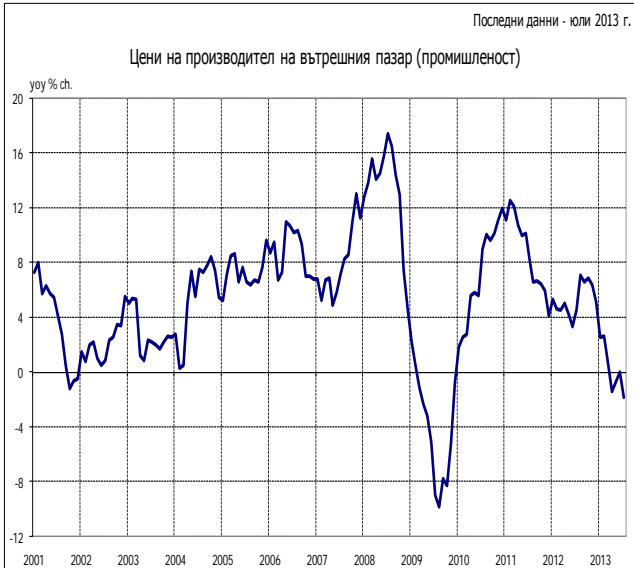
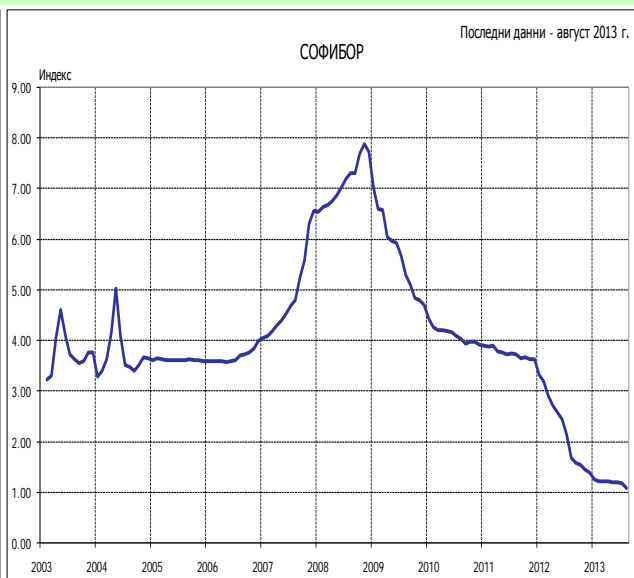
Забележка: yoу % ch - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

6. ЦЕНИ

7. ПАРИЧНИ И ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Забележка: yoу % ch - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

Ключови показатели за България - Методологически бележки			
№	Показатели	Пояснения	Източник
1. Производство			
1.1.	Показател на доверие в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Показателят на доверие в промишлеността е средна аритметична на балансите на очакваната производствена активност, нивото на поръчките и нивото на запасите от готова продукция (последният баланс се взема с обратен знак)	НСИ
1.2.	Промислено производство	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни (2010=100)	НСИ
1.3.	Брутен вътрешен продукт	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
2. Индивидуално потребление			
2.1.	Показател на доверие на потребителите	Наблюдение на потребителите. Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за общата икономическа ситуация, финансовото състояние, безработицата и спестяванията на домакинствата през следващите 12 месеца.	НСИ
2.2.	Оборот в търговията на дребно	Оборот в търговията на дребно, без търговия с автомобили и мотоциклети. Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни (2010=100)	НСИ
2.3.	Индивидуално крайно потребление	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
3. Инвестиции			
3.1.	Използване на оборудването в промишлеността	Средно натоварване на мощностите в промишлеността като процент от пълното натоварване (Данните се събират през януари, април, юли и октомври.)	НСИ
3.2.	Бруто образуване в основен капитал	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
3.3.	Изменение на запасите	В % от БВП	НСИ
4. Пазар на труда			
4.1.	Коефициент на безработица	Относителен дял на безработните от икономически активното население на България (данни от Наблюдението на работната сила)	НСИ
4.2.	Заети лица	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (данни от Наблюдението на работната сила)	НСИ
4.3.	Разходи за труд	Индекс на общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите по трудово и служебно правоотношение, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни	НСИ
4.4.	Недостиг на работна сила в промишлеността	Процент от промишлените предприятия, посочили недостига на работна сила като затруднение за осъществяване на дейността им	НСИ
4.5.	Заплати	Номинална стойност, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ
5. Международни трансакции			
5.1.	Поръчки от чужбина в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
5.2.	Износ на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.3.	Внос на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.4.	Търговско салдо	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.5.	Текуща сметка	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.6.	Преки инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.7.	Портфейлни инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.8.	Износ на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
5.9.	Внос на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
6. Цени			
6.1.	Хармонизиран индекс на потребителските цени	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
6.2.	Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост)	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (2010=100)	НСИ
6.3.	Очаквания за продажните цени в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
6.4.	Очаквания за продажните цени в търговията на дребно	Бизнес наблюдение в търговията на дребно. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
7. Парични и финансови показатели			
7.1.	СОФИБОР	Тримесечен индекс на междубанковия пазар (SOFIBOR: Sofia Interbank Offered Rate, фиксинг на котировките на необезпечени депозити в български левове, предлагани на междубанковия пазар)	БНБ
7.2.	М3	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца)	БНБ
7.3.	Вземания по кредити от нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца)	БНБ
7.4.	Обменен курс USD/BGN	Средни стойности за периода	БНБ
7.5.	Номинален ефективен валутен курс	Индекс (юни 1997 = 100)	БНБ